

RAPPORT

Möteslokaler inom kulturoch fritidsområdet

2017-01-20 Susanne Broman Kjulsten KUN 2016/2-869

Förord

Rapporten har sitt ursprung i ett politikerinitiativ 2015-11-09 från liberalerna till Kulturnämnden och Fritidsnämnden. Liberalerna vill att kultur- och fritidsenheten ges ett specifikt uppdrag att planera för behovet av möteslokaler för föreningslivet

Lokalerna ska:

- vara centralt belägna och billiga
- vara tillgängliga för alla typer av föreningar och målgrupper
- enkelt kunna hyras regelbundet eller vid enstaka tillfällen Enheten ska särskilt utreda möjligheten att i stadsplaneringen upplåta bottenplan och källarlokaler

Rapporten tittar på hur tillgång på lokaler för en mångfald av verksamheter påverkar stadsmiljön samt visar hur kommunen redan idag arbetar med frågan att öka tillgången på möteslokaler.

Nacka kommun 20 januari 2017 Susanne Broman Kjulsten

Innehållsförteckning

I	SammanfattningFel! Bokmärket är inte definierat.	
2	Rapportens syfte och begränsningar	4
3	Omvärldsanalys	4
3. I	Olika rapporter och undersökningar	4
3.2	Stockholm stad om möteslokaler och växtplatser	6
4	Stadsplanearbete i Nacka kommun	6
4 . I	Olika ägandeformer	7
5	Vilken typ av möteslokaler eftersöks	8
5. I	Ungas behov	9
5.2	Föreningslivet	9
5.3	Civilsamhället	9
6	Ytor att utveckla för att skapa möteslokaler	9
7	Modell för samutnyttjande av lokaler	12
8	Konkurrensneutralt bokningssystem och genomlysning av hyressättning	13

I Sammanfattning

Flera utredningar kring stadsutveckling visar hur viktigt det är för ett fungerade samhälle att skapa olika typer av mötesplatser. Det ger tillväxt, social integration, delaktighet och ett levande samhälle. Att ta del av denna kunskap och väga in det i arbetet med all slags stadsdelsutveckling är en utgångspunkt i samarbetet mellan kultur- fritid- stadsbyggnads- fastighets-, plan- och exploateringsenheterna i kommunen för att säkra att kultur- och fritidsverksamhet ges utrymme i staden.

Det finns ett behov hos föreningar och civilsamhälle av bokningsbara möteslokaler i Nackas alla kommundelar. Med en växande befolkning kommer behovet av lokaler att öka ytterligare. I dagsläget är det tydligt att fler målgrupper behöver få sina behov tillgodosedda när det gäller utbud och möjligheter att vara aktiva medborgare. Allt fler vill också ha möjlighet till ett flexibelt lokalbokningssystem med bland annat tillgång till lokaler ad-hoc till rimliga hyror och utan att behöva vara aktiv i en förening.

I och med att Nacka bygger stad och alla kommundelar berörs av större stadsutvecklingsprojekt finns möjligheter att påverka framtida byggnader. Genom att planera lokaler för att samnyttja vid framtida om- och nybyggnationer av skolfastigheter, sporthallar, kulturhus, bibliotek, fritidsgårdar och andra möjliga alternativ byggnader kan fler få tillgång till möteslokaler. Kommunen bör i samband med markanvisningstillfället tydliggöra ambitionen för byggherrar och framtida fastighetsägare om behovet av lokaler i bottenvåningar.

Ett antal lokaltyper som är möjliga att tillgängliggöra i större utsträckning genom ökad samverkan, ombyggnad och nya riktlinjer är:

- Skolor
- Kommundelscentrum med bibliotek, kulturhus och fritidsgårdar
- Idrottsanläggningar
- Miniåtervinningsstationer mini ÅVC
- Lokaler i bottenplan på nybyggda fastigheter

Arbete pågår inom kommunen för att succesivt kunna erbjuda ett större utbud av lokaler för Nackaborna. Kultur- och fritidsenheten utreder även hyror, taxor och riktlinjer för kommunens lokalupplåtelse inom såväl kulturnämndens som fritidsnämndens verksamhetsområden för att anpassas till nya behov och breddade målgrupper.

2 Rapportens syfte och begränsningar

Rapportens syfte är att belysa behovet av lokaler som är tänkta för möten, för föreningsliv och civilsamhälle och visa på det arbete som redan pågår för att möta behoven. Som utgångspunkt för att fastställa behoven har kapacitetsrapporter om behov av lokaler, ytor och anläggningar som årligen tas upp i såväl kulturnämnden som fritidsnämnden och kundundersökningar använts samt kompletterande intervjuer med personer som är väl insatta i föreningslivets

önskemål om lokaler. Rapporten är begränsad sig till behovet av generella möteslokaler och omfattar inte specifika verksamhetsanpassade ytor.

3 Omvärldsanalys

3.1 Olika rapporter och undersökningar

Flera utredningar kring stadsutveckling visar hur viktigt det är för ett fungerade samhälle att skapa olika typer av mötesplatser. Det genererar tillväxt, social integration, delaktighet och ett attraktivt samhälle. Att ta del av denna kunskap och väga in det i arbetet med all slags stadsdelsutveckling görs för att skapa en attraktiv framtida stadsmiljö. Hösten 2015 bjöd kulturnämnden in tjänstemän från olika delar i kommunen, politiker och kulturaktörer till seminariet "Kulturen i den framtida staden- hur bygger vi för ett hållbart kulturliv i Nacka stad". Föreläsare var arkitekter, forskare, KUAB-fastighetsägare på Kvarnholmen, konstnärer och entreprenörer som arbetat med olika demokratiseringsprojekt. Under dagen belystes frågan om hur kultur, konst, fritid, kulturella och kreativa näringar bidrar till ett långsiktigt hållbart stadsliv. I en workshop arbetade deltagarna med olika kommundelar för att skapa idéer kring kreativa miljöer i alla Nackas kommundelar. Nacka kommun har även inlett ett samarbete med Gehl arkitektbyrå med fokus på stadsplanering. Grundaren Jan Gehl är nestor inom stadsplanering och har bland annat skrivit boken "Life between buildnings" som är en klassiker i utbildningar om stadsplanering. Byrån har gjort flera uppskattade samarbeten i olika delar i världen från New York till Eskilstuna. I de rapporter och resultat som bär deras signum är just ett aktivt gaturum kärnfaktorn som gör en stad och stadsmiljön levande. När man promenerar längs en gata är det viktigt att passera olika verksamheter i "ögonhöjd" allt för att skapa liv och rörelse. Deras metod "Liv-Rum-Hus" innebär att börja med att studera och planera för människors liv och aktiviteter, därefter se på vilka rum som skapar det liv man önskar uppnå och till sist se på bebyggelse och hur denna kan aktivera och stödja både rummet och livet i staden.

Fastighetsägarna (en intresseorganisation) har initierat ett forskningsarbete tillsammans med HUI-research och SOM - institutet vid Göteborgs universitet och en första delrapport är "Kulturen och staden" där man utreder vilken roll kulturen spelar för stadens attraktivitet. Kortfattat kan sambandet mellan stadsutformning och kultur uttryckas på följande sätt "Kultur föder kultur". Det är människorna som vitaliserar staden och gör den intressant för andra. I rapporten hänvisas till forskaren Richard Florida som menar att kultur har blivit hårdvaluta i städernas kamp om de skarpaste hjärnorna. Satsningar på företag och arbetsmarknad har sedan länge varit det som kommer först vid stadsplanering men det har nu skett ett skifte och allt fler ser kultur som en katalysator för att skapa en attraktiv stad och fler arbetstillfällen. I samma utredning skriver

¹ Fastighetsägarna, Kulturen och staden, 2011

författaren Rudolf Antoni att "Genom att målmedvetet arbete med satsningar på kultur i alla dess former skapas en stadsmiljö full av människor och aktivitet. Gator, torg och kvarter lever och andas både dagtid och kvällstid i den kulturella staden".

Konsultbolagen Evidens och Spacescape har analyserat hur stadskvaliteter i stadsmiljön påverkar betalningsviljan för bostadsrätter i Stockholm. Rapporten visar på ett tydligt samband mellan tillgång till kultur- och fritidsverksamhet inom en kilometer och betalningsvilja i kronor/kvadratmeter, mer kultur och - fritidsutbud i området ökar betalningsviljan.²

Forskaren och assisterande professor vid Stockholm Handelshögskola, Erik Modig visar i sin forskning på ett brukarvärde där boende värderar sin boendemiljö på olika sätt, där det finns konst och kultur i närmiljön skapas ett högt brukarvärde och området får en högre värdering än om det saknas.³

3.2 Stockholm stad om möteslokaler och växtplatser

Behovet av lokaler är en aktuell fråga i många kommuner. Stockholm stad har gjort flera genomgripande kartläggningar med konsultbolaget Spacescape.

I en utredning har Spacescape undersökt samlingslokaler och andra mötesplatser i Stockholm. Utifrån dagsläget och dagens befolkningsunderlag har framtida behov av lokaler tagits fram i förhållande till beräknad befolkningsökningen. Rapporten beskriver behovet av fler mötesplatser för kultur, fritid och sociala aktiviteter för att skapa välfärd, tillväxt och social integration. I september 2016 tillkännagav utbildning – och kulturförvaltningarna i Stockholm att under 2017 ska en skola i varje stadsdel öppnas upp och erbjuda lokaler såsom aulor, mötesrum och klassrum efter skoltid för allmänhet och föreningsliv. På samma sätt har även utbildning- och fritidsförvaltningen beslutat att öppna upp gymnastikhallar för att råda bot på den brist på behovet av möteslokaler som finns i Stockholm. ⁵

Under namnet "Stockholms växtplatser" har Spacescape utrett fem stadsdelar mer ingående för att se hur kulturverksamhet ska ges utrymme i stadsbyggnadsprocessen. Målsättningen är att nå fler, synliggöra kultur, öka tillgängligheten och involvera medborgarna. Några av slutsatserna visar att för att skapa bästa förutsättningar för kultur bör verksamheterna ligga i anslutning till centrala platser i stadsdelarna. På så sätt kan kulturverksamheterna levandegöras och vara en del av vardagslivet. Dock visar undersökningen att kulturverksamheterna generellt ligger mer avsides vilket gör att de inte kommer i kontakt med boende på ett naturligt sätt. Det är därför extra viktigt att planera för ett fritids- och kulturliv i ett tidigt skede i stadsutvecklingen och samla kultur,

² Värdering av stadskvaliteter i Stockholmsregionen, Evidens och Spacescape, 2011

³ Värdet av konst, Erik Modig och Karolina Modig, 2013

⁴ Samlingslokaler och andra mötesplatser i Stockholm, Spacescape, 2015

⁵ Mitt I, 27 september 2016

handel och rekreation på samma plats. I stadens arbete med att bryta segregationen kan kultur och fritid spela en viktig roll att bidra till detta samspel.

4 Stadsplanearbete i Nacka kommun

Stadsbyggnadsstrategin Fundamenta⁶, är grunden för kommunens syn på den växande staden och stadsbyggande i Nacka Stad. Fundamenta ska användas som ett verktyg för analys och vägledning i planering och byggande och är antaget av kommunstyrelsen. Många olika fastighetsägare och byggherrar kommer att vara involverade i utvecklingsarbetet och i det ingår att påverka utbud i lokaler i bland annat bottenplan.

Nacka kommuns mer övergripande detaljplaneprogram för olika kommundelar övergår succesivt i arbete med mer specifika detaljplaner, där nämnderna yttrar sig om olika ansvarsområden. Genom att aktivt bevaka och delta i planeringen vid nyproduktion av alla större anläggningar för sporthallar/multihallar/bibliotek/kulturhus/fritidsgårdar och kulturkluster samt genom dialog med framtida byggherrar skapas nya funktionella verksamhetslokaler för olika aktiviteter och nya möteslokaler. På samma sätt bevakas om- och nybyggnation av olika skolor för att säkerställa planeringen för att kunna samnyttja lokalerna, till exempel genom sektionerat larmsystem.

Alla kommundelscentrum berörs av olika stadutvecklingsprojekt där olika typer av kultur- och fritidslokaler påverkas.

4.1 Olika ägandeformer

När det gäller olika ägandeformer har kommunen störst möjlighet att påverka nybyggnation i fastigheter som byggs på kommunal mark. Genom att styra nya fastighetsägare via markanvisningsavtal kan kommunen ställa krav på upplåtelseform för bostäderna samt att det ska finnas verksamhetslokaler i gatuplanet. Kommunen har låtit Bo Bergman Fastighetsutveckling AB göra en rapport kring förutsättningar för lokaler i bottenplan på Västra Sicklaön. En av rapportens slutsatser är att kommunen, i samband med markanvisningstillfället, tydliggör ambitionen med lokaler i bottenvåningarna. Kommunen kan föreslå en tredimensionell fastighetsbildning. Det innebär att en fastighet delas upp i horisontalplan med olika fastighetsägare med enskilda lagfarter, till exempel en bostadsrättsförening ovanpå butikslokaler och verksamhetslokaler. Idag finns företag som blockhyr större ytor av lokaler i gatuplan i nya bostadsområden, till exempel i Norra Djurgårdsstaden, för att i sin tur hyra ut lokalerna till olika aktörer som samspelar med varandra och skapar synergieffekter i området. Att på detta sätt skapa förutsättningar för en extern aktör att blockhyra för att hyra ut

⁶ Fundamenta, Grunden för stadsbyggande i Nacka stad, beslutad i kommunstyrelsen 2015

⁷ Förutsättnings för lokaler i bottenvåningar på Västra Sicklaön Nacka, Bo Bergman Fastighetsutveckling AB, 2016-11-17

och drifta flera ytor i gatuplan kan var en lösning för att få ett varierat utbud av verksamheter och ett levande gaturum under dygnets alla timmar.

Ambitionen att skapa lokaler som har en hyra som är möjlig för föreningar att klara av kräver att i ett tidigt skede identifiera var dessa lokaler kan planeras. När ett bostadsområde är under uppbyggnad är det vanligt att fastighetsägaren kan erbjuda lokaler i gatuplan till lägre hyra. Det är ofta svårt att hitta de långsiktiga hyresgästerna för lokaler i områden som är under utveckling och därmed finnas en möjlighet för entreprenörer, föreningar och verksamma inom kulturella och kreativa näringar att etablera sig och bygga upp en verksamhet med en lägre initial hyra. När området väl är färdigt har eventuellt vissa hyresgäster hunnit etablera sin verksamhet och klarar av en mer marknadsanpassad hyra. Genom att uppskattade verksamheter producerar aktiviteter i ett område blir det trygghetsskapande och skapar trivsel, fastighetsägaren kan också se effekten av en bra mix av verksamheter och berättiga hyresgästen en fortsatt förhyrning till en rimlig hyra. Bo Bergmans rapport indikerar att en hyra på cirka 2000 kronor per kvadratmeter och år är den nivå som fastighetsägare behöver för att en lokal ska bära sig. Detta är en hyresnivå som dock ligger över många föreningars betalningsförmåga.

Aktiva diskussioner med framtida byggherrar för att påverka utformning av lokaler i gatuplan behöver initieras vid alla fall av markanvisningar. Kommunens uppgift är då att vara mellanled för att initiera dialog med möjliga intressenter och vara länken mellan verksamhet, föreningslivet, byggherrar och exploatörer.

5 Vilken typ av möteslokaler eftersöks

Kulturnämnden- och fritidsnämndens kapacitetsutredningar genomlyser behoven av verksamhetslokaler och ytor för idrott, fritid, konst och kultur. Det är övergripande behovsanalyser som kompletteras och revideras varje år. Där beskrivs och kvantifieras behov av ytor och olika typer av verksamhetsanpassade lokaler för varje kommundel. I denna rapport tas enbart behov av generella möteslokaler upp inte specifika verksamhetsanpassade ytor.

5.1 Ungas behov

Många barn startar i olika aktiviteter i allt tidigare ålder. Samtidigt är trenden att unga slutar i föreningsledda aktiviteter i unga år. I en undersökning som Stockholmsidrotten genomförde 2016 bland alla idrottsföreningar i länets 22 kommuner, framkommer det att i Nacka slutade en majoritet av flickorna att vara engagerade i föreningslivet redan vid 9 års ålder och pojkar vid 12 års ålder. Samma tendens framkommer i samtliga kommuner. Även inom den organiserad kultur – och musikskolan finns liknande tendenser med lägre deltagande i de högre åldrarna. Riksidrottsförbundet arbetar med att möta utvecklingen bland annat genom sin

⁸ Stockholmsidrotten, 2016

nyligen antagna strategi från "triangel till rektangel". Det betyder att man parallellt med elitsatsningar verkar för ett föreningsliv som erbjuder ett livslångt idrottande.

Livsstilsundersökningar visar att barn och ungdomar gärna fortsätter med ett aktivt fritidsliv men vill ha tillgång till lokaler för egenorganiserad verksamhet och mer verksamhet av drop-in karaktär. Det finns tydliga trender som också visar på stort samhällsengagemang men inte i det traditionella föreningslivet. Detta kräver en ny syn på hur kommunen ska tillhandahålla lokaler för unga medborgare. I undersökningar som gjorts av unga, inom projektet Ungt inflytande 2016, framkommer behovet av lokaler som kan bokas av unga själva utan kostnad som en avgörande faktor för att ungdomar ska kunna ha ett aktivt kultur- och fritidsliv.

5.2 Föreningslivet

Föreningslivet inom både kultur, idrott och fritid har behov av administrativa lokaler där föreningarna kan driva kansli-, mötes-, och utbildningsverksamhet på ett effektivt sätt. Lokalerna som efterfrågas ska ha tillgång till flexibla arbetsplatser, ge möjlighet att förvara arbetsmaterial, ha tillgång till kopieringsmaskiner och ha bra internetuppkoppling, projektor och pentry. Möteslokalerna kan med fördel ligga i anslutning till anläggningar där föreningarna driver sin specialverksamhet. In- och utpassering, samt bokning ska kunna ske både ad-hoc och med god framförhållning.

5.3 Civilsamhället

Generellt finns önskemål från olika nätverk och medborgare att boka in sig för olika typer av aktiviteter i lokaler, de ska finnas i alla kommundelar, vara tillgänglighetsanpassade, ha en rimlig hyra och gärna ligga i närheten av allmänna kommunikationer. Behov har identifierats för såväl kontinuerlig verksamhet som ad hoc aktiviteter, för enstaka årliga sammankomster och möjlighet att boka större lokaler vid speciella tillfällen.

Det finns ett ökat behov av möteslokaler för de som inte är organiserade via föreningslivet. Och för de föreningar eller grupper som faller utanför de definitioner som idag klassas som idrotts- eller kulturföreningar. Förutom ungdomar, växer även målgruppen seniorer som önskar att vara aktiva på olika sätt som idag har svårt att ta del av kommunens subventionerade lokaler. Allt fler människor bor trångt och har behov av offentliga platser för att kunna vara aktiva medborgare.

6 Ytor att utveckla för att skapa möteslokaler

Skolor

Skolor finns i alla kommundelar och är välkända platser för alla boende i ett område. I Nacka kommun kommer ett stort antal skolbyggnader att byggas om inom en nära framtid och ett flertal skolor ska nyproduceras. Ett "Generellt

lokalprogram skola" har tagits fram i kommunen i samarbete mellan välfärd skola, utbildningsenheten, kultur- och fritidsenheten, arkitekter och skolpersonal. Här finns riktlinjer kring hur alla lokaler i en skola ska utformas för att skapa en bra lärande miljö. Det finns en strävan att skapa skolor som är flerfunktionella. "Kombinationsbyggnader skapar förutsättningar för möten mellan olika verksamheter och människor samt ger ett effektivt utnyttjande av ytor. Flexibelt utformande lokaler skapar möjligheter för behovsanpassning och ger kostnadseffektivitet över tid både över dygnets timmar, veckans dagar, årstidsväxlingar, och förändringar över längre tid. Planering, utformning och placering av välfärdsfastigheter ska bidra till hållbarhet inom både ekonomi, ekologi och sociala perspektiv."

Många skolor i Nacka är idag hårt belastade av ett snabbt ökat antal elever och många har löst lokalfrågan med temporära modulbyggnader i väntan på långsiktiga lösningar. Då skolorna inte heller har sektionerade larmsystem är det svårt att hyra ut lokaler efter skoltid.

Genom att aktivt tillämpa det generella lokalprogrammet för skolor kommer man långsiktigt kunna addera bokningsbara lokaler i olika kommundelar vart efter som olika skolor byggs om eller nyproduceras. Sektionerat larmsystem är nyckeln till att få ett effektivt samnyttjande av lokaler efter skoltid. Såväl traditionella undervisningsrum, grupprum som specialsalar för musik/drama, bild, olika slöjdsalar och matsalar kommer på så satt att kunna nyttjas. Det som behöver adderas är förråd så att olika aktörer kan förvara material på ett rationellt sätt som underlättar för samarbeten med skolans ordinarie verksamhet.

I Saltsjö-Boo kommer Rödmyrans skola att byggas om med start 2017. Här finns planer att göra ett första pilotprojekt med sektionerade larmsystem som kommer att göra det möjligt att nyttja lokalerna efter skoltid.

Ett stort antal förskolor ska byggas i Nacka och på samma sätt som skollokaler planeras för att samnyttjas bör även dess lokaler kunna byggas med sektionerade larmsystem och ett ökat antal förråd. Även när man planerar för seniorboenden och andra bostäder där man bygger samlingslokaler bör möjligheten till samnyttjande vara ett naturligt inslag i planeringen

Kommundelscentrum med bibliotek, kulturhus och fritidsgård

Alla kommundelscentrum kommer beröras av stadsutvecklingsprojekt och därmed finns möjlighet att skapa nya ytor genom bättre planering och samutnyttjande av lokaler. I Älta centrum planeras för ett kultur- och fritidskvarter, med inflyttning 2021, där såväl bibliotek, kulturhus och fritidsgård föreslås samnyttja lokaler, få verksamhetsanpassade ytor och ökat utrymme för möteslokaler.

Bibliotek

Redan idag har biblioteken ett uppdrag att kostnadsfritt erbjuda lokaler för möten och tysta rum för studier. I de kundundersökningar som presenterats under 2016 kan tydligt utläsas att det finns ett stort behov av fler studierum och möteslokaler. Ett pilotprojekt, Mer Öppet, kommer att initieras under 2017 för att tillgängliggöra biblioteken även då de är obemannade för allmänheten. Med hjälp av lånekortet identifierar man sig och släpps in genom en sluss och får access till bibliotekets alla publika ytor. Mer Öppet drivs redan framgångsrikt i ett 80-tal kommuner i Sverige. Flera av kommunens bibliotek kommer att byggas om och successivt kan denna typ av ytor bli tillgängliga i fler kommundelar.

Kulturhus

I de fyra kulturhus som finns i Nacka, har kulturnämnden beslutat om taxor och riktlinjer för uthyrning. Samtliga kulturhusen har lokaler för möten som är efterfrågade. Dock framgår i intervjuer och en kundundersökningar, genomförd hösten 2016, att behovet främst finns av mötesrum till lägre taxor än gällande kulturhus har. En översyn av samtliga taxor, och riktlinjer för uthyrning av kulturhusens lokaler är under arbete på kultur- och fritidsenheten.

Fritidsgårdar

Kommunen har idag sex fritidsgårdar som har verksamhet under eftermiddagar och kvällar med visst uppehåll under sommarveckorna. På förmiddagar och under helger står lokaler tomma med möjlighet att nyttjas av andra. Redan idag finns samarbeten där till exempel pensionärsföreningar använder lokalerna under förmiddagarna. För att bredda tillgängligheten och nå ut med möjligheten att hyra dessa lokaler sker en översyn av riktlinjer, taxor och bokningssystem av kulturoch fritidsenheten.

Idrottsanläggningar och sporthallar

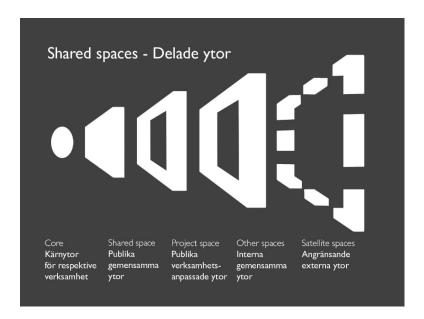
Vid några idrottsanläggningar finns administrativa lokaler, till exempel aktivitetshuset i Saltsjöbaden där det går att boka in sig för mötesverksamhet. Lokalen ingår i den fastighet som fritidsnämnden hyr och föreningar kan hyra lokalerna med subventionerad hyra till en taxa beslutad av fritidsnämnden. Fler administrativa lokaler håller på att iordningställas i anslutning till idrottsplatser bland annat klubbhuset vid Skuru IP som förväntas stå klart under 2017. I Nacka Sportcenter och andra större idrottskluster som byggs i olika delar i kommunen planeras denna typ av administrativa lokaler att byggas för föreningslivet och andra grupper som kan samnyttja lokalerna.

Miniåtervinningscentraler – Mini ÅVC

I alla kommande större bostadskvarter i Nacka planeras att anlägga miniåtervinningscentraler(mini -ÅVC) som ska ligga i fastigheter i gatuplan. De ska vara byggda som butiksytor och bemannas vid fasta tider varje dag. Lokalerna ska rymma insamlingsmöjligheter för olika produkter allt från kläder, småelektronik, till mindre inredningsföremål och bruksvaror. I Centrala Nacka planeras för cirka sju mini-ÅVC i olika bostadsområden. Tanken med mini-ÅVC är helt ny och Nacka kommer att vara en pilotkommun för denna typ av satsning på återvinning och återbruk. Genom att kultur- och fritidsenheten aktivt deltar i utvecklingsarbetet av mini-ÅVC kan lokalerna planeras och utrustas för att även kunna nyttjas för möten.

7 Modell för samutnyttjande av lokaler

Behovet av nya former och funktioner för kärnverksamhet och samnyttjande av olika typer av lokaler ställer nya rumsliga och organisatoriska krav. Rätt utformade och smart kombinerat bidrar detta till en kreativ och dynamisk miljö. Genom att arbeta med modeller för samnyttjande i olika nybyggnadsprojekt går det att successivt skapa bättre anpassade lokaler som kan nyttjas av olika verksamheter. Bilden nedan försöker illustrera hur en modell för samutnyttjande kan ske där kärnverksamheter har egna ytor, delar på vissa ytor permanent och har tillgång till specialytor i varandras kärnverksamheter vid andra tillfällen. Modellen visar också hur gemensamma ytor kan delas med större målgrupper utanför den egna kärnverksamheten. Modellen har utvecklats av Peter Johansson, Futuplan AB.

Core - Kärnyta för respektive verksamhet

Shared space - Publika gemensamma ytor

Project space - Publika verksamhetsanpassade ytor

Other space - Interna gemensamma ytor Satellite space - Angränsande externa ytor

Vid planeringen av såväl bibliotek, kulturhus, fritidsgårdar kan denna modell användas för att beskriva hur olika lokaler kan användas och samnyttjas.

8 Konkurrensneutralt bokningssystem och genomlysning av hyressättning

Det finns behov av ett smidigare och mer transparent bokningssystem av kommunens lokaler än den mängd av olika system som finns idag. I de lokaler som kommunen har rådighet över behöver en översyn av både hyror, tillgången på lokalerna, fördelning av tiderna, riktlinjer för användning med mera ses över. Genom att utveckla riktlinjer, bokningssystem och fördelningsprinciper ska önskemål om bokning av lokaler mötas på ett enklare och mer konkurrensneutralt sätt. Nacka kommun ingår som pilotkommun i ett projekt som Sveriges kommuner och Landsting driver för att utveckla bland annat användarvänliga digitala system för bokning av lokaler. Som pilotkommun finns stora möjligheter att hitta skräddasydda lösningar för Nackas specifika behov. Även ett utökat och förändrat uppdrag skulle kunna ges till kommunens bokningsgrupp som idag framför allt fördelar tider till idrottsföreningar i kommunens idrottsanläggningar.

Taxor, hyror och riktlinjer för uthyrning för respektive lokaltyp är under utredning för både kulturnämndens och fritidsnämndens lokaler.

Öppenhet och mångfald

Vi har förtroende och respekt för människors kunskap och egna förmåga - samt för deras vilja att ta ansvar

